



Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 2/2015)

София, 7 октомври 2015 г.

Съдържание

1	Проведени основни селскостопански мероприятия към 01.10.2015 г.	3
1.1	Жътва на есенници – окончателни данни	3
1.2	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	4
1.3	Реколта от пролетници.....	5
1.4	Реколта от трайни насаждения	7
2	Есенна кампания	8
3	Външна търговия с основни земеделски култури.....	9
3.1	Зърнени и маслодайни култури.....	9
3.2	Плодове и зеленчуци	10
4	Цени	10
4.1	Зърнени и маслодайни култури.....	10
4.2	Плодове и зеленчуци	11
5	Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица и проведени основни селскостопански мероприятия по области.....	13

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1 Проведени основни селскостопански мероприятия към 01.10.2015 г.

1.1 Жътва на есенници – окончателни данни

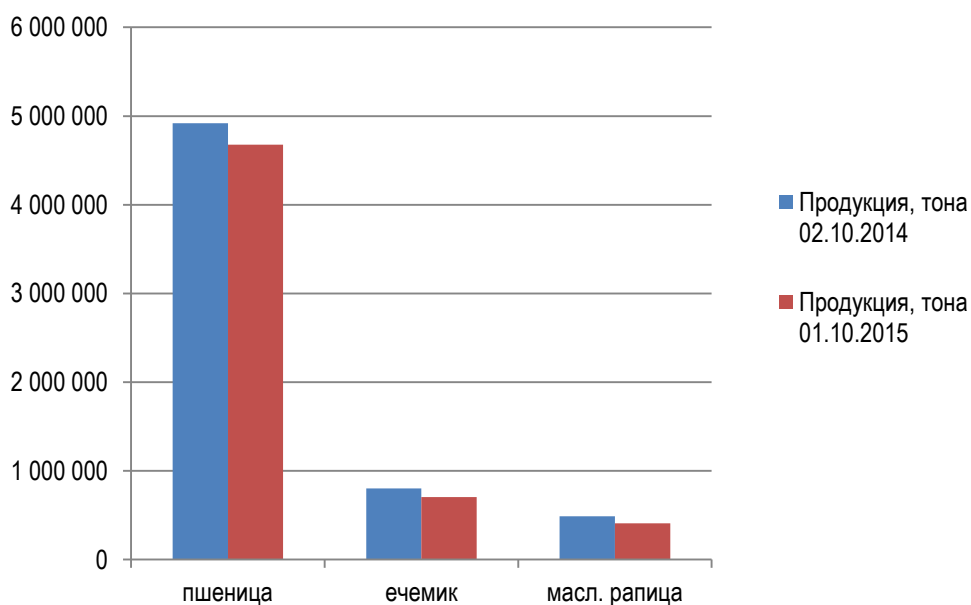
Жътва на есенници към 01.10.2015 г., сравнено със същия период на 2014 г.

	01.10.2015					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
пшеница	10 478 139	10 478 138	100,0%	4 678 929	447	-10,1%	-10,1%	-4,9%	5,9%
ечемик	1 717 950	1 717 950	100,0%	704 866	410	-15,6%	-15,6%	-12,3%	3,8%
масл. рапица	1 599 207	1 599 207	100,0%	410 728	257	-11,4%	-11,4%	-16,0%	-5,2%
ръж	52 837	52 837	100,0%	10 481	198	-51,7%	-51,7%	-57,1%	-11,2%
тритикале	115 443	115 443	100,0%	34 574	299	-13,9%	-13,9%	-19,0%	-6,0%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

По оперативни данни, към 01.10.2015 г. жътвата на есенници в страната е приключила на 100%, като са добити 4 678,9 хил. тона пшеница, 704,9 хил. тона ечемик и 410,7 хил. тона маслодайна рапица. В сравнение със същия период на 2014 г. (когато също са били реколтирани 100% от площите с есенници), продукцията от пшеница е с 4,9% по-ниска, а тази от ечемик и маслодайна рапица - съответно с 12,3% и 16%. Спад в производството се отчита и при другите две наблюдавани култури – ръж (с 57,1%) и тритикале (с 19%). При пшеницата и ечемика – реколтата `2015, се отчита малко по-висок среден добив спрямо предходната година, а при маслодайната рапица, ръжта и тритикалето – по-нисък.

Продукция от основни есенни култури към 01.10.2015 г., сравнено със същия период на 2014 г.



1.2 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

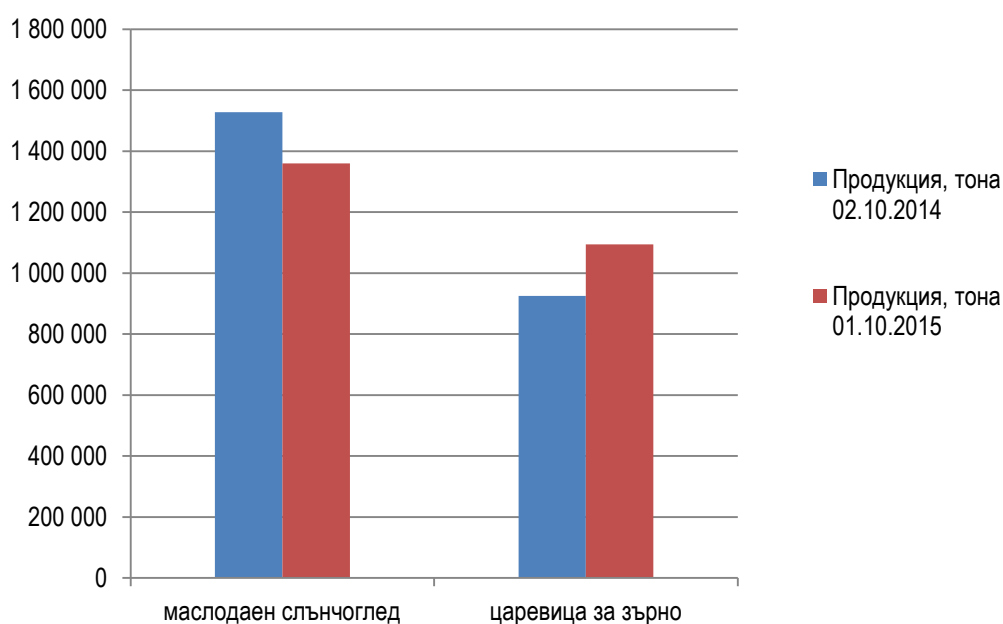
Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 01.10.2015 г., сравнено със същия период на 2014 г.

	01.10.2015					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 589 972	6 293 223	82,9%	1 360 209	216	-4,1%	1,7%	-11,0%	-12,6%
царевица за зърно	4 242 259	2 139 179	50,4%	1 093 955	511	3,3%	66,8%	18,3%	-29,1%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

По оперативни данни, жътвата на слънчоглед и царевица се движи с по-бързи темпове от предходната година. Към 01.10.2015 г. са реколтирани 82,9% от площите с маслодаен слънчоглед и 50,4% от площите с царевица за зърно, при съответно 78,2% и 31,2% по същото време на 2014 г. На този етап и при двете култури се отчита по-нисък среден добив спрямо предходната година. Добитите към началото на октомври 2015 г. количества маслодаен слънчоглед са с 11% по-малко, а при царевицата за зърно се отчита по-голяма продукция – с 18,3%, сравнени със същия период на миналата година.

Продукция от маслодаен слънчоглед и рапица към 01.10.2015 г., сравнено със същия период на 2014 г.



1.3 Реколта от пролетници

По оперативни данни, към 01.10.2015 г. са реколтирани 93,4 хил. тона картофи, 102,3 хил. тона домати, 49,8 хил. тона пипер, 49,9 хил. тона дини и 14,6 хил. тона пъпеши. Продукцията от картофи, дини и домати е съответно с 34,1%, 15% и 7,6% под нивото, отчетено към същия период на предходната година, докато продукцията от пипер и пъпеши надхвърля съответно с 11,9% и 7,3% производството отпреди една година.

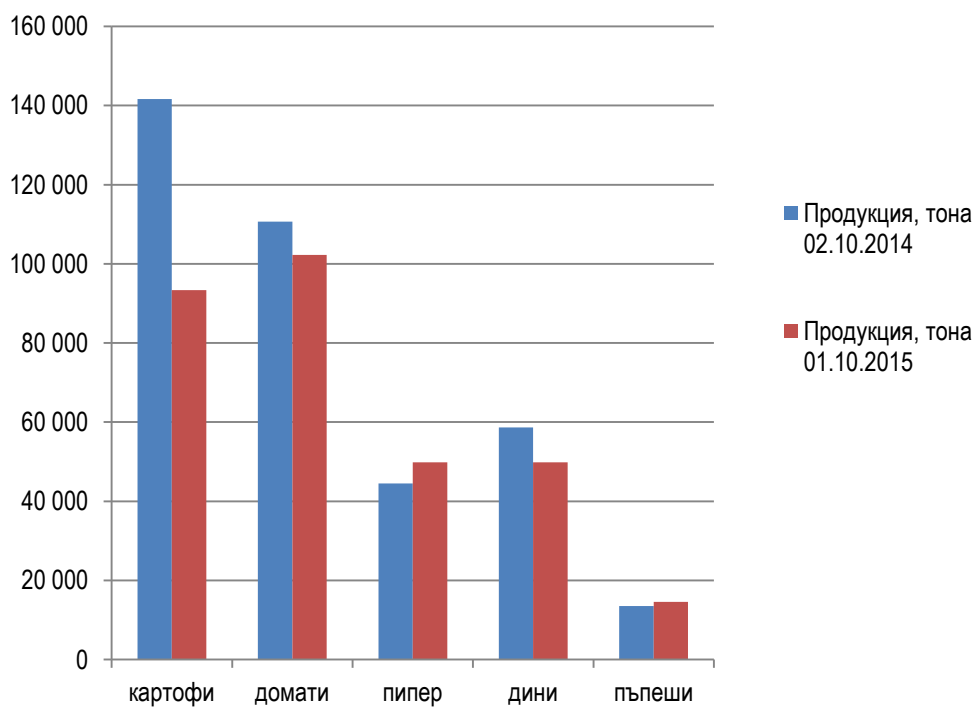
При повечето основни пролетници - зеленчукови култури, се наблюдава понижение на средния добив спрямо реколта `2014, което е слабо изразено при картофите и доматите и по-съществено – при дините и пъпешите. При пипера на този етап се отчита малко по-висок среден добив.

Реколта от пролетници към 01.10.2015 г., сравнено със същия период на 2014 г.

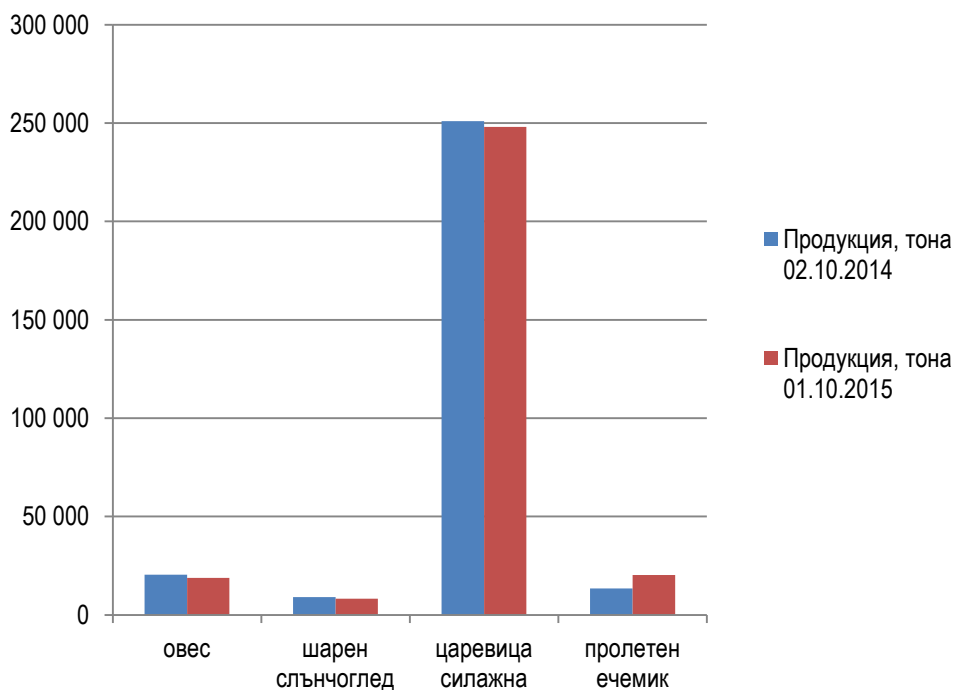
	01.10.2015				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	121 915	71 763	93 358	1 301	-12,5%	-31,1%	-34,1%	-4,3%
домати	43 414	39 291	102 254	2 603	2,3%	-1,1%	-7,6%	-6,6%
пипер	44 200	40 733	49 841	1 224	13,6%	10,6%	11,9%	1,2%
дини	28 908	28 607	49 861	1 743	-4,9%	3,8%	-15,0%	-18,1%
пъпеши	16 678	16 450	14 550	884	12,8%	27,2%	7,3%	-15,6%
фасул	29 427	24 216	3 582	148	79,3%	82,4%	104,0%	12,1%
градински грах	14 036	9 852	3 370	342	19,5%	75,1%	59,6%	-8,8%
леща	15 654	15 026	1 953	130	257,5%	810,1%	760,4%	-5,1%
соя	269 440	172 331	20 360	118	13358,5%	10025,2%	5870,7%	-41,0%
ориз	111 871	3 500	2 240	640	13,4%	133,3%	146,2%	5,4%
овес	129 162	100 418	18 825	187	2,7%	-2,5%	-8,1%	-6,0%
сорго	41 554	10 542	3 121	296	34,7%	19,4%	29,8%	8,8%
шарен слънчоглед	115 562	58 699	8 200	140	25,7%	27,3%	-10,2%	-29,3%
царевица силажна	178 776	135 273	248 013	1 833	22,9%	21,3%	-1,2%	-18,5%
пролетен ечемик	91 502	76 499	20 298	265	63,8%	49,4%	50,7%	0,8%
фуражен грах	80 670	54 580	25 002	458	319,4%	346,4%	233,4%	-25,3%
захарно цвекло	21				-76,1%			
памук	17 254							
лен	700	700	70	100	-30,0%	0,0%	16,7%	17,6%
тютюн ориент.	72 199	70 523	8 725	124	-36,6%	-36,3%	-43,1%	-10,1%
тютюн Бърлей	10 059	9 496	2 429	256	-2,8%	-6,8%	26,8%	36,2%
тютюн Вирджиния	44 400	37 110	4 065	110	2,3%	12,6%	-1,9%	-12,7%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

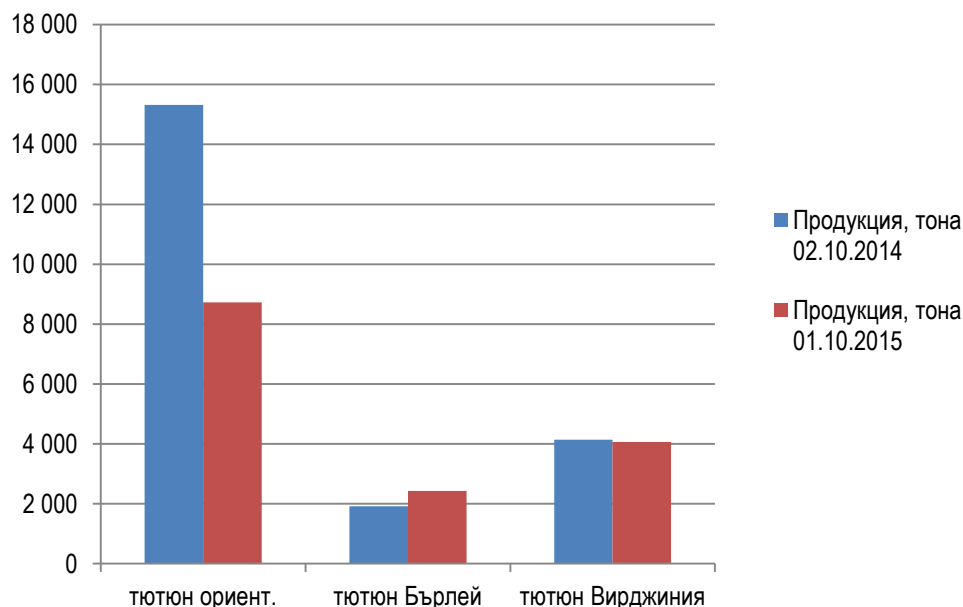
**Производството от основни пролетници - зеленчукови култури към 01.10.2015 г.,
сравнено със същия период на 2014 г.**



**Производството от основни пролетни зърнени и фуражни култури към 01.10.2015 г.,
сравнено със същия период на 2014 г.**



Производството от основни сортове тютюн към 01.10.2015 г., сравнено със същия период на 2014 г.



1.4 Реколтата от трайни насаждения

По оперативни данни, към 01.10.2015 г. реколтираните площи с някои от основните овощни видове като череши, вишни, кайсии и праскови са около или малко над отчетените към същия период на 2014 г.

Реколтата от трайни насаждения към 01.10.2015 г., сравнено със същия период на 2014 г.

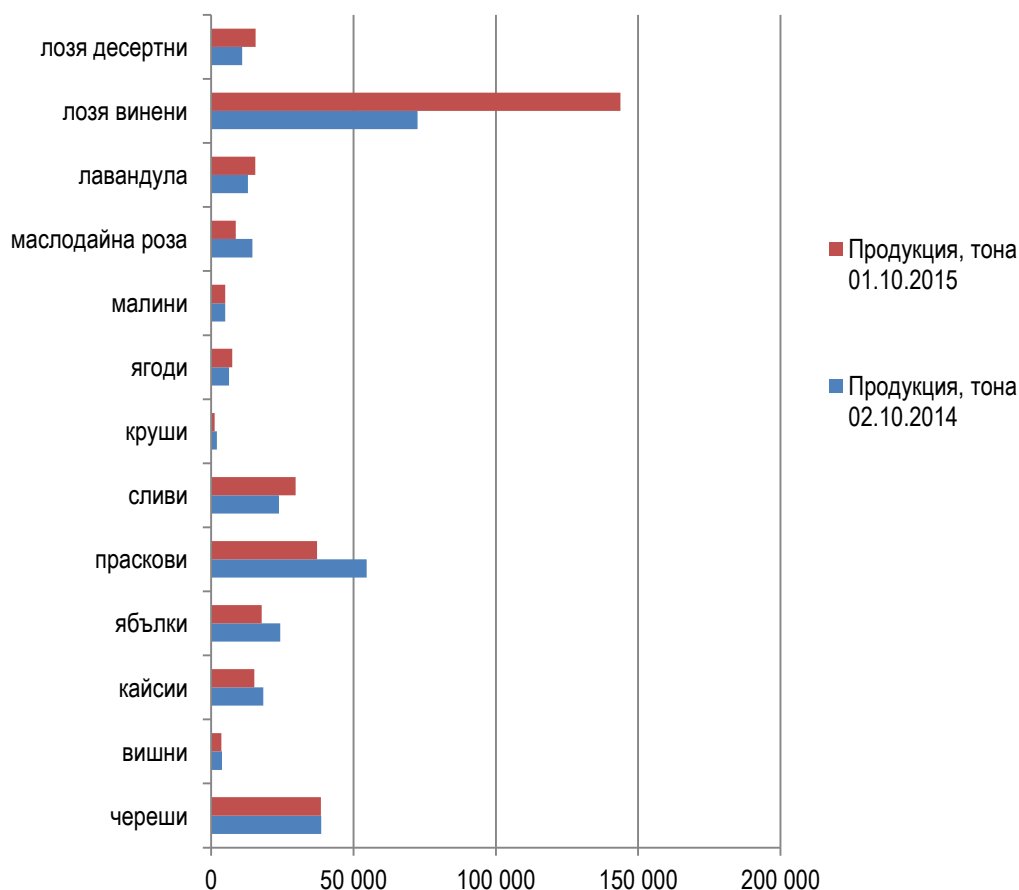
	01.10.2015				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
череши	76 048	74 937	38 590	515	0,6%	4,1%	-0,3%	-4,1%
вишни	13 227	11 207	3 599	321	2,3%	1,3%	-6,9%	-8,3%
кайсии	27 698	25 866	15 176	587	0,7%	0,0%	-17,0%	-16,9%
ябълки	47 562	20 757	17 754	855	1,0%	-10,9%	-26,9%	-18,0%
праскови	43 064	41 886	37 201	888	5,5%	4,0%	-31,9%	-34,6%
сливи	63 983	51 798	29 644	572	-13,6%	-7,5%	24,3%	34,3%
круши	4 396	2 098	1 234	588	5,1%	-22,7%	-37,6%	-19,3%
ягоди	10 758	10 599	7 422	700	9,4%	14,2%	18,2%	3,6%
малини	14 783	12 360	4 995	404	8,3%	26,4%	0,5%	-20,5%
маслодайна роза	32 988	32 978	8 659	263	-1,0%	-1,0%	-40,2%	-39,5%
лавандула	50 062	47 349	15 454	326	8,8%	4,3%	19,4%	14,4%
лозя винени	532 885	251 617	143 726	571	-4,3%	26,9%	98,4%	56,0%
лозя десертни	50 411	32 876	15 651	476	-0,1%	18,2%	44,0%	21,7%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Към настоящия момент реколтираните площи с малини надхвърлят съществено нивото отпреди една година, докато тези със сливи, ябълки и круши изостават с между 7,5% и 22,7%. Като цяло се наблюдава понижение както на средните добиви, така и на продукцията от повечето овощни видове спрямо отчетените към съответния период на 2014 г. По-съществено намаление на производството се наблюдава при праскови, ябълки, кайсии и круши (с между 17% и 37,6%), а по-слабо – при череши и вишни (съответно с 0,3% и 6,9%). Продукцията от сливи е с 24,3% по-висока на годишна база, в резултат на значително по-високия среден добив от декар. Производството на малини остава без съществена промяна.

Към 01.10.2015 г. продукцията от винени лозя надхвърля с 98,4% отчетената към същия период на 2014 г., а тази от десертни лозя – с 44%. И при двата вида лозя засега се наблюдават съществено по-високи средни добиви спрямо предходната година.

Продукция от трайни насаждения към 01.10.2015 г., сравнено със същия период на 2014 г.



2 Есенна кампания

По оперативни данни, към 01.10.2015 г. е извършена предсеитбена подготовка на 5 715 556 дка, а дълбока оран – на 4 264 695 дка, при съответно 5 810 016 дка и 3 144 146 дка година по-рано.

Като цяло през настоящата година сеитбата се движи с по-бързи темпове.

Засети площи с есенници към 01.10.2015 г., сравнено със същия период на 2014 г., дка

Култура	02.10.2014	01.10.2015	Изменение %
пшеница	458 619	956 474	108,6%
ечемик	87 544	157 367	79,8%
маслодайна рапица	1 048 411	1 234 563	17,8%
ръж	2 090	5 387	157,8%
тритикале	938	7 810	732,6%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

3 Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

По оперативни данни, през периода 01.07. – 04.10.2015 г. на настоящата 2015/16 пазарна година на Пристанище Варна (откъдето традиционно се осъществява основна част от износа на зърнени и маслодайни култури) са натоварени 701,7 хил. тона пшеница за износ, което е с 20,2% повече спрямо същия период на 2014 г.

Износ на пшеница, ечемик и рапица чрез Пристанище Варна за периода 01.07 – 04.10.2015 г., сравнено със същия период на 2014 г., тона

Продукти	01.07. – 04.10.2014	01.07. – 04.10.2015	Изменение
пшеница	583 773	701 707	20,2%
ечемик	155 382	66 838	-57,0%
рапица	157 011	59 080	-62,4%

Източник: Пристанище Варна

Същевременно, при ечемика и рапицата се наблюдава значително намаление на експортните количества - съответно с 57% и с 62,4%.

През първите три месеца на текущата 2015/16 маркетингова година (юли - септември 2015 г.) през Пристанище Бургас не е осъществен износ на пшеница, ечемик и рапица.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

Износ на царевица и слънчоглед чрез Пристанище Варна през периода 01.09 – 04.10.2015 г., сравнено със същия период на 2014 г., тона

Продукти	01.09. – 04.10.2014	01.09. – 04.10.2015	Изменение
царевица	31 971	20 619	-35,5%
слънчоглед	16 244	0	-100,0%

Източник: Пристанище Варна

През периода 01.09. – 04.10.2015 г. износът на царевица, осъществен чрез Пристанище Варна, бележи спад от 35,5% спрямо аналогичния период на предходната година, а износ на слънчоглед не е регистриран..

През първия месец на текущата 2015/16 маркетингова година (септември 2015 г.) няма износ на царевица и слънчоглед през Пристанище Бургас.

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като през периода м. юли – м. септември 2015 г. не е осъществяван такъв през пристанищата Варна и Бургас.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в предходния Бюлетин № 1/2015 ще бъде направена към средата на м. октомври 2015 г., след публикуване на необходимите данни от Националния статистически институт.

4 Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 30.09.2015 г. средната изкупна цена на пшеница остава без промяна спрямо предходната седмица, докато при останалите основни зърнени и при маслодайните култури се наблюдават леки разнопосочни изменения, в границите от -0,7% при царевицата до +1,3% при слънчогледа.

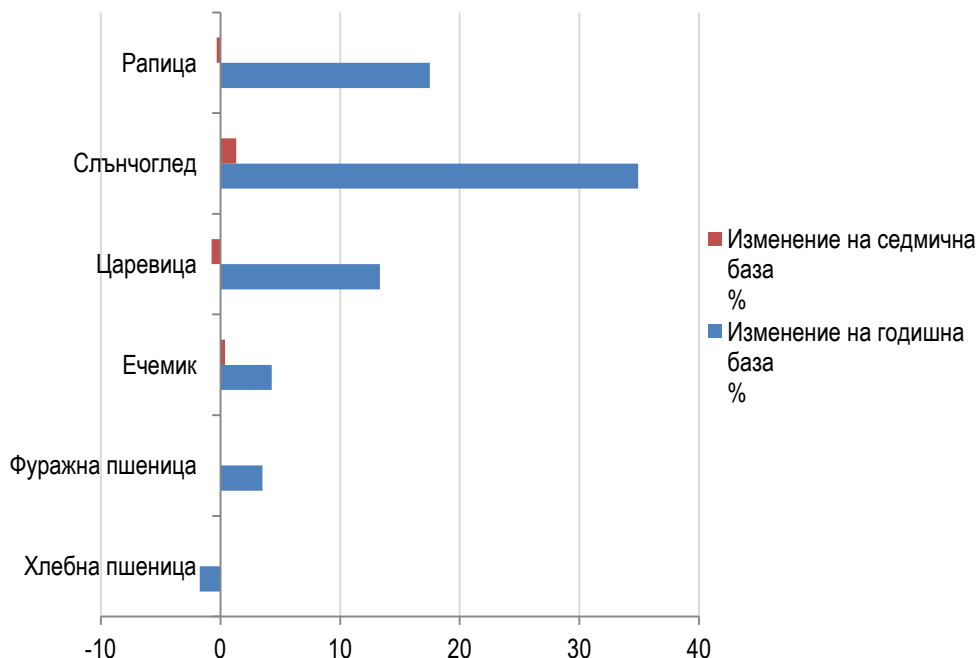
Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 30.09.2015 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2014 г., лв./тон без ДДС

	01.10.2014	23.09.2015	30.9.2015	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	288	283	283	-1,7	0,0
Фуражна пшеница	256	265	265	3,5	0,0

Ечемик	256	266	267	4,3	0,4
Царевица	240	274	272	13,3	-0,7
Слънчоглед	507	675	684	34,9	1,3
Рапица	571	673	671	17,5	-0,3

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХ

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 30.09.2015 г.



В сравнение със същия период на 2014 г., средните изкупни цени на повечето от основните зърнени и маслодайни култури нарастват, като увеличението е слабо изразено при фуражната пшеница и ечемика (съответно с 3,5% и 4,3%) и чувствително при царевицата (с 13,3%), рапицата (с 17,5%) и слънчогледа (с 34,9%). Единствено при хлебната пшеница се наблюдава леко намаление на годишна база (с 1,7%).

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 02.10.2015 г. средните цени на едро на основни плодове и зеленчуци на тържищата в страната бележат разнопосочни изменения спрямо предходната седмица. Най-съществено увеличение на седмична база се наблюдава при цените на дините - с 8,5%, а по-слабо - при зеления пипер и ябълките, съответно с 3,8% и 4,3%. При цените на едро на картофите, домати и гроздето се наблюдава седмично понижение в рамките на 1 – 4%.

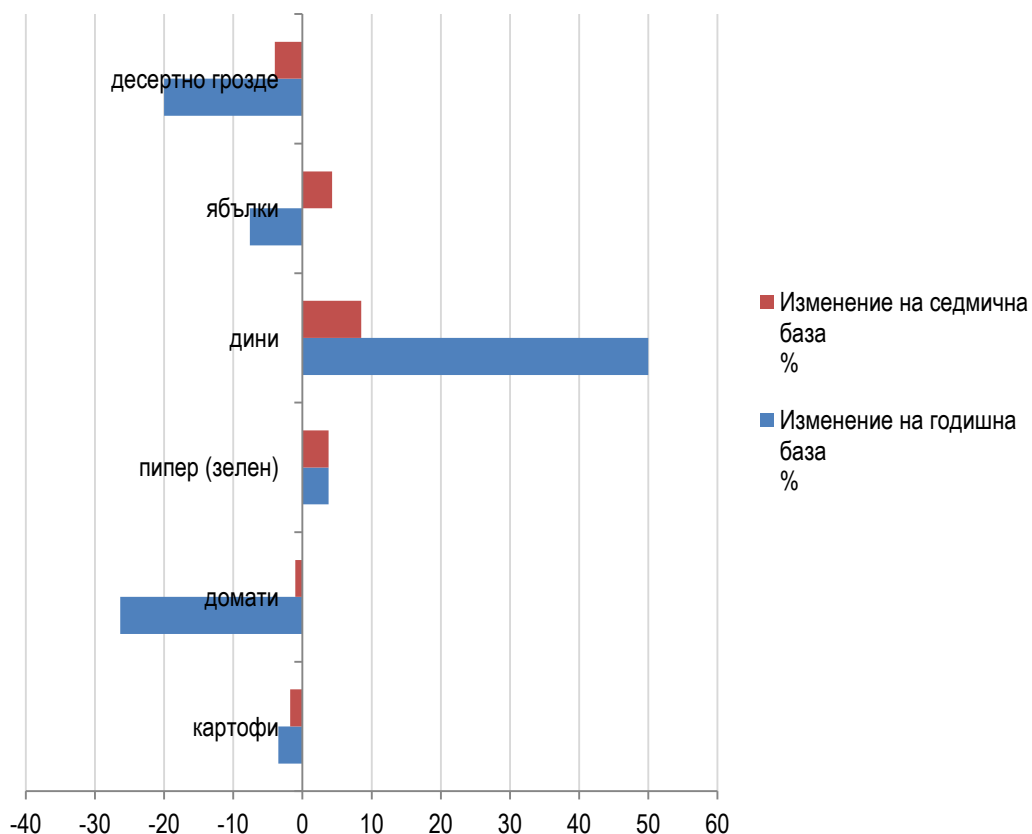
В сравнение със същия период на 2014 г., през 2015 г. цените на едро на картофи, ябълки, домати и десертно грозде са по-ниски с между 3,5% и 26,4%. Същевременно, средната цена на едро на дини отбелязва значителен ръст - с 50%, а тази на пипер – слабо нарастване от 3,8%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 02.10.2015 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2014 г., лв./кг

	03.10.2014	25.09.2015	02.10.2015	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,57	0,56	0,55	-3,5	-1,8
домати	1,29	0,96	0,95	-26,4	-1,0
пипер (зелен)	1,06	1,06	1,10	3,8	3,8
дини	0,34	0,47	0,51	50,0	8,5
пъпеши	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,05	0,93	0,97	-7,6	4,3
праскови	*	1,38	*	-	-
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	1,50	1,25	1,20	-20,0	-4,0

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХ

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 02.10.2015 г.



5 Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица и проведени основни селскостопански мероприятия по области

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Пронз- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	2550	0	2300	90.20%	207	90
Бургас	362300	0	296050	81.71%	46537.2	157
Варна	374511	1840	344333	92.40%	77285	224
Велико Търново	468602	110	421185	89.90%	100583.8	239
Видин	299205	0	142050	47.48%	24182	170
Враца	481848.3	0	335114.8	69.55%	82081.33	245
Габрово	56100	535	21650	38.96%	3814	176
Добрич	794292	0	761657	95.89%	160317.9	210
Кърджали	1600	0	1300	81.25%	185	142
Кюстендил	12040	0	2470	20.51%	297.5	120
Ловеч	139130	0	103895	74.67%	22530	217
Монтана	363542	0	307409	84.56%	76724	250
Пазарджик	53370	0	15000	28.11%	2500	167
Перник	55990	182	22730	40.73%	2980.6	131
Плевен	684372	0	638892	93.35%	193737.3	303
Пловдив	276180	0	236830	85.75%	34324.5	145
Разград	245754	0	237239	96.54%	61085.44	257
Русе	444852	0	401613	90.28%	100863.88	251
Силистра	355420.7	0	333620	93.87%	76528.3	229
Сливен	208350	0	197400	94.74%	27704	140
Смолян		0				
София-град	40468.6	0	7485	18.50%	1153	154
София	112071	62	2950	2.63%	392	133
Стара Загора	451257	110.1	332934	73.80%	68855.2	207
Търговище	230948	0	129254	55.97%	27303	211
Хасково	397050	321	368400	92.86%	56622	154
Шумен	307443	0	276859	90.05%	52544	190
Ямбол	374392	507	352603	94.31%	58871	167
ОБЩО	7593639	3667	6293223	82.91%	1360209	216

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	16315	0	3775	23.14%	885.1	234
Бургас	30740	0	14620	47.56%	5623.2	385
Варна	180119	291	75179	41.81%	33142	441
Велико Търново	333785	213	160170	48.02%	81773	511
Видин	128350	0	12450	9.70%	4185	336
Враца	385418.9	0	247826.9	64.30%	112751	455
Габрово	63500	0	5500	8.66%	2300	418
Добрич	970427	6.9	576323	59.39%	285479.5	495
Кърджали	1250	0	1250	100.00%	340	272
Кюстендил	4230	0	680	16.08%	227.8	335
Ловеч	134900	0	44227	32.79%	21674	490
Монтана	159866	0	73577	46.02%	38208	519
Пазарджик	10140	0	990	9.76%	491	496
Перник	9420	30				
Плевен	517155	0	385270	74.50%	215674	560
Пловдив	56010	0	27303	48.75%	15781.77	578
Разград	200410	447.5	109320	54.67%	56170.1	514
Русе	241134	0	75251	31.21%	49780.65	662
Силистра	259471.5	0	154350	59.49%	86914.6	563
Сливен	50400	0	28800	57.14%	19457	676
Смолян	868	0	663	76.38%	116.1	175
София-град	35284	0	900	2.55%	360	400
София	34915	20				
Стара Загора	51878	0	24799	47.80%	8426.8	340
Търговище	128411	0	36549	28.46%	17368.8	475
Хасково	19300	0	17200	89.12%	6275.5	365
Шумен	200409	0	47106.5	23.51%	21080.9	448
Ямбол	19161	0	15100	78.81%	9469	627
ОБЩО	4243267	1008	2139179	50.43%	1093954.8	511

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит- бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	Н (дка)	К (дка)	
Благоевград	25900				8250
Бургас	587185	5075	5825	4000	96750
Варна	258452	194890	156790	115000	208823
Велико Търново	366830	48000	115340	33000	34610
Видин	173600				18600
Враца	231440	10200	10200	10200	199030
Габрово	19350	3000	3000	3000	1850
Добрич	570574	55000	55000	55000	667311
Кърджали	1400				125
Кюстендил	11920	2000	2000	1800	7600
Ловеч	99500				7750
Монтана	345800		227300		23600
Пазарджик	13900				49620
Перник	91960				31600
Плевен	482190	454705	454705	454705	439150
Пловдив	269020	27918	27080	26780	114435
Разград	276140	151290	99690	36990	53230
Русе	257938	115490	161030	109340	78630
Силистра	229370	179270	179270	179270	176830
Сливен	172300	43100	52400	31500	92100
Смолян					
София-град	5575				
София	40310	1500	1500	1500	1200280
Стара Загора	335023	52067	62268	2500	131146
Търговище	74300	39650	39650	25400	47650
Хасково	281550				158790
Шумен	209790	91562	91562	52362	167435
Ямбол	284239				249500
ОБЩО	5 715 556	1 474 717	1 744 610	1 142 347	4 264 695

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	9100	1900	337		500
Бургас	55810	7420			141650
Варна	26950	2770			71676
Велико Търново	69030	9850			74230
Видин	29800	4400			10500
Враца	33145	3850			22827
Габрово	3100	1620			4510
Добрич	85667	9053			124107
Кърджали					
Кюстендил	200				720
Ловеч	14510	5310			20660
Монтана	21000	3500			46950
Пазарджик			200	150	2900
Перник	7650				12130
Плевен	191220	52300			128365
Пловдив	42470	11350	4400	5800	34520
Разград	87120	9300			94820
Русе	71486	2186			71803
Силистра	30900	13000			43280
Сливен	28300	5200			48500
Смолян					
София-град	2500	75			3000
София	9030	815		1260	9900
Стара Загора	38586	9454	450	600	60524
Търговище	35050	550			27580
Хасково	16700	720			54580
Шумен	47150	2744			54787
Ямбол					69544
ОБЩО	956 474	157 367	5 387	7 810	1 234 563